Фонд № Р-3641
Опис 22
Архів № 197

Управління СБУ
по Сумській області

фильтрационное

# ДЕЛО № 9047

Голод

Мария Ивановна

Начато 9 декабря 1946 г.
Окончено 16 июля 1955 г.

На 9 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Р-7641
22
197

...одячи до завдань махор... в цьому році, доповідач ...ть:

Стан підготовки до посіву ...орки в 1946 році незадовіль... В районах допускають пов...рення помилок минулого року. Головне в підготовці до сівби махорки — успішна заготівля добрив, своєчасна підготовка парників, мат, правильна організація ланок і бригад. Найбільш загрозливе становище з підготовкою до весни в Талалаївському районі, який має засіяти в цьому році 2.000 гектарів махорки. Завдання по підготовці парникових рам виконано тут лише на 24 проценти, по вивезенню гною під махорку на 23 проценти. Не краще в Смілівському та Роменському районах. Незадовільно організовано і підготовку кадрів махорководів — ланкових, бригадирів. Дні, що залишилися до виходу в поле, треба використати для завершення всіх підготовчих робіт. Ми повинні використати всі можливості і одержати в цьому році високий урожай махорки.

По доповіді розгорнулися жваві дебати. В обговоренні взяли участь т. П'ятенко — голова колгоспу ім. Будьонного, Глинського району, т. Ткаченко — агроном-махорковод Глинського райземвідділу, т. Демченко — ланкова колгоспу ім. Чапаєва, Талалаївського району, т. Руденко — бригадир колгоспу „Перше Травня", Дубов'язівського району, т. Єременко — секретар Липово-Долинського райкому партії і багато ...их.

...ворившн завдання на 1946 ... схвалила звернення

...зультаті — ...монт низької якості.

Хоч МТС і не має графіка ремонту тракторів і сільськогосподарських машин, проте з планів облземвідділу, що тут є, можна встановити, що вже повинно бути відремонтовано 34 трактори. Вийшло з ремонту лише 13. Але і в цих „готових" машинах не устатковано водяної карбюрації і арматури до неї, немає бензинопроводів. Карбюратори як слід не відремонтовані і в роботі не випробувані. Шпори зношені, від чого буксуватимуть трактори.

З такими дефектами державна комісія не повинна була приймати машини. Але з яких міркувань вона прийняла трактори невідомо. Хіба тільки для того, щоб подати до облземвідділу чергове зведення.

Не зважаючи на такий стан, старший механік МТС т. Рудь відпустив трактористів, які „закінчили" ремонт своїх машин, додому, нібито готувати причіпний

...робітку. Власне, вони ... маються. Ось, приміром, за словами тт. Бідоленка і Калюжного, добре працює токар Григорій Літвінов. Щоденне завдання виконує він, нібито, не менше, як на 200 процентів. Але звідки це відомо, коли йому не дають денного завдання?

Не піклуються керівники МТС і про культурно-побутові умови трактористів. Квартирами вони не забезпечені, громадське харчування як слід не організоване, обіди готують низької якості.

МТС має відремонтувати 52 трактори. Але темпи і якість ремонту викликають серйозну тривогу. Необхідно застосувати двохзмінну роботу. Для цього потрібно додатково 2 токарі та 2 ковалі, а також динамомашини для освітлення майстерні. Лише за таких умов працюватимуть у дві зміни токарний і ковальський цехи, що забезпечить вчасний ремонт.

**П. Демидко.**

НА МІСЬКІ ТЕМИ

# Поруч з міськрадою

В черзі стояти — річ взагалі не досить приємна, а в Сумському міському картковому бюро вона прямо небезпечна для вашого здоров'я. Ноги тут вам відтопчуть, боки — намнуть...

Переможець тут той, у кого зріст найвищий, сила ведмежа та нахабство непозичене.

Коли ж ви звичайна собі людина, то й постоїте тут, як у пісні співають: „Та не день, не

вщухає в кімнатах картбюро. Прочитати ж напис про порядок видачі карток і про місця кому, коли і де вони видаються не можна, бо цього ніхто не спромігся тут зробити. А картки ж видаються і в військовій комендатурі, і в магазинах № 21 та № 4, і в 3-х інших кімнатах міського картбюро...

Недолюблюють тут працівники давати і усну довідку. Треба, що

цього обвинувач наводить короткі витяги з доповіді югославського уряду, в яких говориться про здійснення пла-

Через кілька днів після захвату Словенії фашистами були створені центральні органи по переселенню, і гітлерівці приступили до практичного здійснення цього плану.

Подібні ж злочини були вчинені гітлерівськими злочинцями і на території окупованої Польщі. З цього приводу в розділі доповіді польського уряду «Германізація Польщі», в якому наведені посилання на німецькі документи, зазначається, що мета гітлерівської політики на території Польщі двояка: перша—прагнути, щоб певна частина цього простору була очищена від корінного населення і заселена німцями, і друга—нав'язати німецьке керівництво для того, щоб «не спалахнула нова пожежа проти Німеччини».

Після оголошення цих документів Трибунал викликає для дачі зізнань свідка Якова Григоровича Григор'єва—селянина села Павлова, Шквертовської сільради, Порховського району, Псковської області. Після прийняття присяги свідок Григор'єв розповідає про знищення мирних жителів в селі Кузнецово, в якому він раніше жив, і інших населених пунктах Порховського району.

**Обвинувач;** Скільки років було найстаршому жителю, знищеному німцями?

**Свідок:** 108 років. Це була Устина Артем'єва.

**Обвинувач:** Скільки років було наймолодшому жителю, знищеному у вашому селі?

**Свідок:** 4 місяці.

Після допиту свідка обвинувач переходить до оголошення документів, що стосуються систематичного, переслідування

обвинувача від СРСР полко... ...цької дикровський.

Відповідаючи на його пи...боях проти німців з першого ж дня війни. В полон він попав 9 серпня 1941 року в районі міста Умань, Кіровоградської області. У перший же день полонення він був доставлений в один з транзитних таборів. Чотири дні радянські військовополонені утримувались німцями в сараї під посиленою охороною. За весь цей час в дорозі і в транзитному таборі вони не одержували ні їжі, ні води.

— На одному з переходів, — продовжує свідок,—нас зустріли жінки і діти, які намагалися постачити військовополонених водою й хлібом. Німці не допускали їх до нас. Одна жінка послала до колони військовополонених дівчину років п'яти, очевидно, свою дочку. Німецький солдат пристрелив дитину.

Свідку довелось перебувати в багатьох таборах для військовополонених. Він повідомляє, що в усіх цих таборах німці встановили одинаковий режим—голодний раціон, відсутність медичної допомоги хворим і пораненим, знущання, побої і вбивства.

Обвинувач пред'являє свідку знімок, в якому той упізнає фотографію табору для військовополонених в Умані.

**Обвинувач:** Які порядки існували в цьому таборі?

**Свідок:** Майже всі полонені утримувалися під відкритим небом. Два рази в день на території табору запалювали кілька вогнищ і варили рідкий гороховий суп. Зголоднілі люди спішили одержати хоч би мізерну порцію цього супу, до речі сказати, без солі і жирів. Німці били військовополонених навіть при роздачі супу.

Нічим не кращі були порядки і в

...ння матеріалів про злочини ...рівців проти людяності.

Нагадавши оголошені на засіданні 26 лютого дані ... євреїв, знищених гітлер... Польщі, Чехословаччині і Ю... обвинувач просить дозволу про... допит свідка Абрама Герцевича Суцкевера, єврейського письменника, сім'я якого стала жертвою німецько-фашистських злочинців в період тимчасової окупації Литовської РСР.

Відповідаючи на питання обвинувача, свідок Суцкевер показав, що він перебував у Вільнюсі протягом всього періоду німецької окупації. В цьому місті проживало біля 80 тисяч євреїв. Захопивши Вільнюс, німці зразу ж ввели в дію свої «зондеркоманди», які вривались вдень і вночі у єврейські будинки і виганяли євреїв у містечко Понарі, поблизу Вільнюса, звідки ці євреї уже не повертались—німці вбивали їх.

В середині липня 1941 року начальники «зондеркоманд» Швайненберг, Вейс і гестаповець Фолгабе вчинили у Вільнюсі великий єврейський погром. Німецькі окупанти жорстоко глумились над вигнаними ними з будинків євреями, після чого стали знищувати дорослих і дітей, чоловіків і жінок. Свідок Суцкевер говорить, що після погрому по вулицях Вільнюса текли ріки крові, наче над містом пройшов кривавий дощ. У вересні 1941 року німці загнали все єврейське населення в два гетто, знищивши при цьому приблизно половину єврейського населення Вільнюса. Незабаром після цього жителям Вільнюса стало відомо, що німці знищили жителів др... міського гетто. Німецькі газети ... рили в зв'язку з цим брехливі ... домлення, ніби то євреї в ...

НКО СССР
УПРАВЛЕНИЕ
Военного Коменданта
м. Шейбруж
12. Июня 1945 г.
№ 36

Справка.

Дана настоящая гражданке Голод Марии Ивановне в том, что она после освобождения Красной Армией от немецкого плена 5 февраля 1945 года была взята с пересыльного пункта для ухода за скотом в гурт № 202.

В настоящее время гражданка Голод Мария Ивановна направляется на родину: Томская область, Октябрьский район Чернеченский с/совет деревня Черничено.

Военный комендант м. Шейбруж

Гв. капитан Осыкин /.

2

Über die ..... Komp.

an

Zahlmeisterei .....

(des Feldtruppenteils)

.....

Die mir zustehende Bekleidungsentschädigung von 30 *RM* monatlich, bitte ich, fortlaufend — für den Monat ..... an die Heereskleiderkasse zur Gutschrift bei meinem Konto Nr. ..... abzuführen — mir bar auszuzahlen. Ich habe bei der Heereskleiderkasse kein Schuldkonto.

....., den ..... 19 .....

.....

(Unterschrift)

.....

(Dienstgrad und Dienststellung letzter Friedenstruppenteil)

Nichtzutreffendes ist zu streichen.

НКО

ВОЙСКОВАЯ ЧАСТЬ

ПОЛЕВАЯ ПОЧТА

11926

19.7.1945г.

№ 61/41

# С П Р А В К А

Выдана гражданке Голод Мария Ивановна в том, что она работает по вольному найму в гурте скота воинской части № 11926.-

до-ставительно по 1-е сентября 1945 года.

НАЧАЛЬНИК ВОИНСКОЙ ЧАСТИ
№ 11926
ГВАРДИИ ПОЛКОВНИК

/ СВЕТУШКИН /

ОТДЕЛ
ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО
СНАБЖЕНИЯ ОИУ МВО

22 Октября 1945
№ 6/2197

13/XI 45
При неустойке нарушения проявлен вел заболевание не обще-рутен
Зав

4

# СПРАВКА

Выдано репатруированной из Германии гр-ке Голод Мария Ивановна

в том, что она действительно сопровождала гурт скота из Восточной Пруссии в гор. Москву - для в/частей МВО и по выполнении своих обязанностей возвращается на Родину к прежнему месту жительства в гор. — область Сумская район Охтырский селение Черечина, что и удостоверяется.-

Отдел продснабжения ОИУ МВО

И.О. Начальника Продотдела МВО
Подполковник инт. службы (Стефанов)

Начальник Сельхозотделения
гвардии капитан (Крылов)

СПРАВКА.

Выдана гр. Голод Марии Ивановной

5

Год рождения 1921, проживающей с Чернетчина Ахтырского р-на

в том, что по учетам Ахтырского РО Мед. числится как репатриант.

и конкретных сведений не располагает.

Нач. Ахтырского РО Мед. - капитан Конюк

(Лопатина)

Нач. Ахтырского РО МГБ-капитану Поповченко

Прошу сообщить, [illegible] вы располагаете компрометирующими

гр. Голод Марию Ивановну

год рождения 1921, уроженку с. Чернетчино

проживающую с. Чернетчино Ахтырского района

а также на ее родственников.

/ Нач. Ахтырского РО МГБ - капитан [signature] /Поповченко/

По учетам РО
МТБ не проходил.
-Нач. РО
МТБ - капитан

УРСР
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЧЕРНЕТЧАНСЬКОЇ
Сільської Ради
депутатів трудящих
28 ноября 1945 р.
№ —
с. Чернетчина,
Охтирського району
Сумської області

7

# Справка-характеристика.

Выдана Чернетчанским с/советом на репатриированную Голод Марию Ивановну 1921 года рождения, уроженку и жителя села Чернетчины, Ахтырского р-на, Сумской обл. До 1933 года проживала в семье родителей.

В 1933 году ее родителей распродано, родители умерли летом 1933 года. Она воспитывалась в Ахтырском д/доме, затем в дет-патронате при к-зе „20 лет РККА" до 1937 года, сентября м-ца. По выходу с дет-патроната работала в колхозе „20 лет РККА" на разных работах аж до оккупации села немцами. Во время оккупации! | с14/Е-41г.

по 5 июня 1942 года, работала в Чернетчанской земельной общине, в качестве рядового. В Германию насильно угнана, 20/VI-42 года, откуда возвратилась на территорию Чернетчанского с/совета 4 ноября 1945 года.

В настоящее время работает в к-зе „20 лет РККА", рядовой.

Суду не подвергалась.

В немецких властях не служила.

Председатель с/с — [signature]

Секретарь — [signature]

8

Заполняется оперативным сотрудником проверочно-фильтрационной комиссии—со слов проверяемого.

# АНКЕТА

**на гражданина СССР, возвратившегося в СССР через** Яссовскую **границу**

| | |
|---|---|
| 1. Фамилия, имя, отчество. Если фамилия, имя, отчество изменены, то когда, почему и какую фамилию носил до изменения. | Голод Мария Ивановна<br>нет |
| 2. Год, месяц и число рождения. | 1921 г. 15 августа |
| 3. Место рождения (республика, край, обл., район, село по новому адм. делению). | с. Чернетчина |
| 4. Последнее место жительства и адрес:<br>а) до начала войны или призыва в армию,<br>б) до убытия за границу. | в с. Чернетчино<br>Акмарского района |
| 5. Национальность, родной язык, каким иностранным языком владеет, в какой степени. | украинка украинский |
| 6. Партийность. В какой организации состоял до оккупации (плена). | б/п. |
| 7. Где находятся парт., комсомольские документы (когда, куда, кому сдал, порвал, отобраны оккупантами, где, кем). | не была |
| 8. Образование, когда, где учился, что окончил. | 6 классов |
| 9. Профессия, специальность. | колхозница |
| 10. Судимость при Сов. власти (кем, когда, за что и мера наказания). | не судима |

11. Сведения о трудовой деятельности до оккупации или призыва в Красную армию начиная с 1939 г.:

| Даты | | Название учреждения, предприятия | Должность, выполняемая работа | Адрес учреждения, предприятия (республ., край, обл., район, село) |
|---|---|---|---|---|
| Поступления | Увольнения | | | |
| 1939 | 1941 | Детдом (патронат) | зав патронатом | с. Чернетчина Акмарского р-на |

| | |
|---|---|
| 12. Отношение к воинской службе (род войска, последнее звание, кадровый или призван во время войны, когда и каким военкоматом). | не в/об. |
| 13. Участие в боевых операциях (где, когда, в составе каких частей, был ли ранен, контужен). Награды за боевые операции. | не участвовала |

14. Прохождение службы в Красной Армии с 1939 г.:

| Даты: Зачисления | Даты: Отчисления | Название (номер) части (в состав какого соединения и фронта входила часть) | Должность, звание | Местонахождение части |
|---|---|---|---|---|
| | | не служила | | |

| | |
|---|---|
| 15. Где, когда и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение. | не попадала |
| 16. При каких обстоятельствах попал на оккупированную советскую территорию. | механически осталась на месту жительства |
| 17. Сколько раз, когда, где задерживался, допрашивался военными, полицейскими органами, гестапо на оккупированной советской территории, по каким вопросам. Если судился, каким судом, за что, срок наказания, где отбывал, кем и когда освобожден; каким другим репрессиям подвергался (сам и семья) со стороны оккупантов. | не вызывалась и не допрашивалась |

18. Сведения о роде занятий и месте жительства на оккупированной советской территории:

| Даты: Поступления | Даты: Увольнения | Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя | Должность, выполняемая работа | Адрес местожительства |
|---|---|---|---|---|
| 1941 | 1942 г. | нигде не работала проживала дома | | |

| | |
|---|---|
| 19. Когда и при каких обстоятельствах попал на территорию воюющих с СССР стран или в оккупированную Германией страну (выяснить подробно, попал ли за границу в качестве военнопленного, мобилизованного или выехал добровольно). | 5/VI-42 г. насильно была угнана в Германию на работу |
| 20. Вызывался ли за границей на допросы, кем, когда, в связи с чем. Если судился, где, когда, каким судом, за что, срок наказания, где содержался, при каких обстоятельствах и когда освобожден. | не вызывалась и репрессиям не подвергалась |

21. Сведения о роде занятий и месте жительства за границей:

| Даты: Поступления | Даты: Увольнения | Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя | Адрес учреждения, предприятия (страна, окр., уезд, город, село) | Какую работу выполнял и где жил (точный адрес) и по каким документам |
|---|---|---|---|---|
| 1942 | 1945 | работала у баура Кадин Ганц | с. Мильсен Кенигсбергской области | чернорабочей |

| | |
|---|---|
| 22. Служил ли в армиях, воюющих с СССР стран или других воинских антисоветских формированиях (указать в каких частях, когда, должность, звание). | не служила |
| 23. Кого из советских граждан знает как изменников Родине, предателей и пособников (указать фам., имя, отч., установочные данные и в чем выражалась их изменническая деятельность и где они сейчас находятся). | не знает |
| 24. Когда и при каких обстоятельствах вернулся в СССР или прибыл на границу СССР (одиночным порядком или в группе (с кем), явился добровольно или задержан, кем, когда). | 5/II-45 г. Освобождена частями Красной Армии |

25. Сведения о семье и близких родственниках (отец, мать, жена, дети, братья, сестры) по последним известным ему сведениям (с указанием года, даты).

| Фамилия, имя и отчество | Возраст | Степень родства | Постоянное место жительства и род занятий до войны | Где проживают (адрес) и чем занимаются (по последним данным), если выбыли с постоянного места жительства (куда), погибли, умерли, откуда ему стало это известно |
|---|---|---|---|---|
| Голод Иван Иванович | 33 | брат | с. Чернетчино | Совхоз „Красная нива" Брянской области |
| Запорощенко Ольга Ивановна | 40 | сестра | с. Чернетчино колхозница | с. Чернетчино |

| | |
|---|---|
| 26. Кто может подтвердить изложенное в анкете:<br>а) за время пребывания в армии;<br>б) за время пребывания на советской оккупированной территории;<br>в) за время пребывания за границей; (указать фамилию, имя, отчество лиц, где они живут и чем занимаются). | 1) Гопка Андрей Макарович<br>2) Запорощенко Яков Семенович |
| 27. Что хочет опрашиваемый сообщить о себе дополнительно. | Дополнить ничем не может |
| 28. Куда опрашиваемый хочет ехать (точный адрес) и что делать. | не выезжает |
| 29. Перечислить все имеющиеся у опрашиваемого документы, кем когда они выданы и их №№. | никаких нет |

Анкетное

ПРИМЕЧАНИЕ: Если некоторые вопросы анкетным путем не будут выяснены, о них проверяемый должен быть допрошен отдельно.

№ 9047

Пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело-производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел _____

Согласен: _____

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Дактилооттиск указательного пальца правой руки.

Место для фотокарточки

Подпись опрошенного Голод

Анкета заполнена 9/XII 1946 г. в _____ проверочно-фильтрационном пункте МВД СССР

адрес пров.-фильтрац. пункта

должность, звание и фамилия (разборчиво) допросившего

подпись

## ЗАКЛЮЧЕНИЕ

«13» XII месяца 1946 г. из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Голод Мария Ивановна находилась в германии с 5/VI-1942 г. по 5/II-1945 г. К/материалов не установлено

фамилия, инициалы

РЕШЕНИЕ: Личное дело напр. в 1-й с/отд. УМВД г. Сумы

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТР. КОМИССИИ Нач. Ахтырского РОМВД (Поповченко)

должность, звание и фамилия (разборчиво) подпись

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: Нач. Ахтырского РОМГБ (Дондуков)

должность, звание и фамилия подпись

Зам. Нач. Ахтырского РОМВД (Жирнов)

должность, звание и фамилия подпись

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ ПОДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 9 листов

(девять)

«16» XI-46 г.

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ ПАПИС

В даній справі пронумеровано 9 аркушів

(девять)

«06» 01 1993 г.

Посада архив. 5 вет

Підпис

Перевірено

24.09.26

АРТ 1 С 3803-1